

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ- BOLYAI
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie specială
1.4 Domeniul de studii	Științele educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management, consiliere și asistență psihopedagogică în instituțiile inclusive / Consilier școlar (Cod COR* 235903), Mentor (Cod COR* 235902) și Designer instrucțional (Cod COR* 235904)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Educație și reabilitare psihomotorie, PMR 2213						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Carmen David						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Carmen David						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					19
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					8
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual			83		
3.8 Total ore pe semestru			125		
3.9 Numărul de credite			5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu aparate de proiectare
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Materiale disponibile în format tipărit sau electronic pentru demonstrații

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale și rezultate ale învățării	<p>CP. 1. Realizarea, implementarea, monitorizarea și coordonarea de programe de evaluare, intervenție și asistență psihopedagogică în diverse instituții, școli, spitale, organizații, asociații, cabinete individuale și asociate, centre publice și private.</p> <p>Rezultate ale învățării:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Absolventul elaborează și aplică programe de identificare și evaluare psihopedagogică bazate pe dovezi științifice. 1.2. Absolventul utilizează teste, probe, chestionare, metode de evaluare psihopedagogică, școlară și vocațională și realizează demersuri de diagnostic psihopedagogic, conform competențelor profesionale. 1.3. Absolventul elaborează programe de intervenție psihopedagogică, programe de învățare și programe de asistență psihopedagogică. 1.4. Absolventul realizează și aplică strategii și programe de adaptare, augmentare și modificare curriculară în scopul incluziunii școlare și sociale în contextul tulburărilor de învățare, a tulburărilor emoționale și comportamentale și a dizabilității. 1.5. Absolventul elaborează planuri de servicii psihopedagogice personalizate (plan educațional personalizat, plan de intervenție personalizată, plan de terapia limbajului și a comunicării, plan de intervenție comportamentală), pentru copiii și elevii cu tulburări de dezvoltare, tulburări emoționale și comportamentale, tulburări de învățare, dizabilități și cerințe educaționale speciale (CES). 1.6. Absolventul elaborează programe de intervenție timpurie pentru copiii cu tulburări de dezvoltare și/sau dizabilități.
---	---

<p>Competențe transversale și rezultate ale învățării</p>	<p>Competențe transversale</p> <p>CT. 1. Aplicarea principiilor și a normelor de etică și deontologie profesională din ghidurile și codurile profesionale bazate pe valorile în acțiune, drepturile, demnitatea și calitatea vieții persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Rezultate ale învățării:</p> <p>1.1. Absolventul cunoaște codul de etică, deontologie și ghidurile care stau la baza profesiei.</p> <p>1.2. Absolventul îndeplinește cu responsabilitate sarcinile profesionale aplicând principiile, codurile de etică și deontologie profesională în vederea asigurării unui demers diagnostic, de evaluare și intervenție psihopedagogică.</p> <p>1.3. Absolventul previne și identifică situațiile și contextele generatoare de abateri la etica și deontologia profesională.</p> <p>1.4. Absolventul promovează și aplică abordări diagnostice și terapeutice bazate pe dovezi validate științific.</p> <p>1.5. Absolventul promovează și susține, în cadrul echipei multidisciplinare și a activităților de management școlar și profesional, deontologia profesională, etica și integritatea academică.</p> <p>1.6. Absolventul realizează cercetări în domeniul psihopedagogiei speciale și incluzive, bazate pe avize de etica cercetării, consimțământ informat și proceduri de lucru transparente.</p> <p>CT. 2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniile psihopedagogiei speciale și psihologie.</p> <p>Rezultate ale învățării:</p> <p>2.1. Absolventul colaborează cu membri ai familiei și cu ceilalți specialiști în cadrul echipei multidisciplinare formate din: specialiști în terapia limbajului, psihopedagogi, audiologi educaționali, psihologi, pedagogi, profesori de sprijin/ itineranți, medici, kinetoterapeuți, asistenți sociali, etc.</p> <p>2.2. Absolventul optimizează calitatea serviciilor de consiliere și intervenție psihopedagogică, consiliere vocațională și a activităților de diagnoză organizațională și management.</p> <p>2.3. Absolventul promovează și susține în mod pozitiv imaginea și importanța profesiei în societate prin workshop-uri profesionale, apariții mass-media și colaborări interdisciplinare și interinstituționale.</p> <p>2.4. Absolventul promovează și aplică modelul învățării prin cooperare, a învățării autodeterminate și a curriculumului bazat pe luarea de decizii în cadrul programelor de învățare, de consiliere și intervenții psihopedagogică, de consiliere vocațională, de incluziune școlară și socială.</p> <p>2.5. Absolventul deține abilități de comunicare și cooperare, de rezolvare a problemelor și managementul conflictelor.</p> <p>2.6. Absolventul promovează empowerment-ul și drepturile persoanelor cu dizabilități în cadrul școlii, profesiei și societății.</p> <p>CT. 3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.</p> <p>Rezultate ale învățării:</p> <p>3.1. Absolventul utilizează platformele de e-learning, învățarea de tip blended learning și bazele de date internaționale, în scopul dezvoltării personale și profesionale. .</p>
--	--

	<p>3.3. Absolventul utilizează tehnologii ale informației și comunicării atât în propriul proces de dezvoltare și perfecționare profesională cât și în procesele de formare profesională continuă ale specialiștilor în domeniu.</p> <p>3.4. Absolventul deține abilități de utilizare a tehnologiilor asistive și de acces și a integrării eficiente a acestora în dezvoltarea personală și profesională.</p> <p>3.5. Absolventul are abilități de promovare și suport a rețelelor profesionale naționale și internaționale.</p> <p>3.6. Absolventul utilizează tehnici de dezvoltare personală în formarea și dezvoltarea profesională continuă.</p>
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea unor cunoștințe teoretice și practice cu privire la educația și reabilitarea psihomotorie a preșcolărilor și școlărilor cu dizabilități/tulburări de dezvoltare.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să elaboreze și să implementeze strategii de prevenție a tulburărilor de învățare, a tulburărilor de limbaj prin identificarea timpurie a tulburărilor psihomotorii, respectiv prin derularea de programe de educație psihomotorie în grădiniță; • Să proiecteze activități de educație psihomotorie • Să selecteze și să aplice adecvat instrumente de evaluare a componentelor psihomotricității • Să utilizeze datele evaluării psihomotorii pentru proiectarea unor programe de reabilitare psihomotorie • Să proiecteze și să implementeze programe de intervenție personalizată care să vizeze tulburările psihomotorii prezente în diferite tipuri de dizabilitate

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Educație și reabilitare psihomotorie. Noțiuni introductive.	Prelegere interactivă	
C2. Dezvoltarea psihomotorie tipică.	Prelegere interactivă	
C3. Rolul motricității asupra celorlalte domenii ale dezvoltării	Dezbaterea Prelegerea	
C4. Componentele psihomotricității și tulburările psihomotorii	Prelegerea	
C5. Evaluarea psihomotorie cu probe și instrumente standardizate	Prelegerea Studiul de caz	
C6. Psihomotricitatea și tulburările limbajului oral.	Prelegerea Demonstrația Studiul de caz	
C7. Psihomotricitatea și tulburările de învățare. Program de reabilitare psihomotorie în tulburările de învățare.	Prelegerea Demonstrația Studiul de caz	
C8. Reabilitarea psihomotorie în disgrafie și în tulburarea de achiziție a coordonării	Prelegerea Demonstrația Studiul de caz	
C9. Programe de reabilitare psihomotorie în afazie, ADHD	Prelegerea Studiul de caz	
C10. Program de educație psihomotorie pentru preșcolari. (I)	Prelegerea	

C11. Program de educație psihomotorie pentru preșcolari. (II)	prelegerea	
C12. Programe de rehabilitare psihomotorie pentru elevii cu dizabilitate intelectuală	Prelegerea Studiul de caz	
C13. Programe de rehabilitare psihomotorie în terapia limbajului la copiii cu TSA	Prelegerea Studiul de caz	
C14. Recapitulare	Sistematizare	

Bibliografie

- Albaret, J. & de Castelnaud, P. (2009). Place des troubles de la motricité dans les troubles spécifiques du langage oral. *Développements*, 1, 5-13.
<https://doi.org/10.3917/devel.001.0005>
- Biotteau, M., Danna, J., Baudou, É., Puyjarinet, F., Velay, J. L., Albaret, J. M., & Chaix, Y. (2019). Developmental coordination disorder and dysgraphia: signs and symptoms, diagnosis, and rehabilitation. *Neuropsychiatric disease and treatment*, 1873-1885.
- Bolduc, R. (1997). *Psychomotricite et pedagogie*. Quebec, CA: Les Editions Logiques.
- Chauvel, D. și Lagoueyte, I. (2010). *Du graphisme a l'écriture*. Paris: Retz.
- Cioni, G., & Sgandurra, G. (2013). Normal psychomotor development. *Handbook of clinical neurology*, 111, 3-15.
- De Meure, A. și Staes, L. (1985). *Psychomotricite. Education et reeducation*. Belin
- Frazão, A., Santos, S., Rodrigues, A., Brandão, T., Simões, C., & Lebre, P. (2022). Consensus on the Best Practice Guidelines for Psychomotor Intervention in Preschool Children with Autism Spectrum Disorder. *Children (Basel, Switzerland)*, 9(11), 1778.
<https://doi.org/10.3390/children9111778>
<https://doi.org/10.2307/j.ctv18pgr2t>
- Lauzon, F., Godin, F. (2019). *L'éducation psychomotrice*. Presses de L'Université du Quebec
- Morgan, A. T., Murray, E., & Liégeois, F. J. (2018). Interventions for childhood apraxia of speech. *The Cochrane database of systematic reviews*, 5(5), CD006278.
<https://doi.org/10.1002/14651858.CD006278.pub3>
- Mușu, I., Taflan, A., (1997). *Terapia educațională integrată*. București: Ed. Pro Humanitate.
- Păunescu, C., și Mușu, I. (1997). *Recuperarea medico-pedagogică a copilului handicapat mintal*. București: Editura ProHumanitate
- Pennington, L., Parker, N. K., Kelly, H., & Miller, N. (2016). Speech therapy for children with dysarthria acquired before three years of age. *The Cochrane database of systematic reviews*, 7(7), CD006937. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD006937.pub3>
- Preda, V. (1997) (coord.). *Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți*.
- Radu, I. D., Ulici, Ghe. (2003). *Evaluarea și educarea psihomotricității*. București: Editura Fundației Humanitas.
- Rigal, R. (2009). *L'éducation Motrice et L'éducation Psychomotrice Au Préscolaire et Au Primaire*. Presses de l'Université du Québec.
- Soppelsa, R., Abizeid, C. M., Chéron, A., Laurent, A., Danna, J., & Albaret, J. M. (2016). Dysgraphies et rééducation psychomotrice: Données actuelles. *Les Entretiens de Bichat*, 8.
- Vlad, E. (1999). *Evaluarea în actul educațional – terapeutic*. București: Editura Pro Humanitate.
- Vărășmaș, E. și Stănică, C. (1997). *Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice*, București: E.D.P.
- Wauters- Krings, F. (2014). *Psychomotricitate. Sprijin, prevenție, compensare*. Cluj-Napoca: Editura A.S.C.R.
- Zimmer, R. (2012). *Handbook of Psychomotricity*. Freiburg: Herder.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Proiectarea activităților de educație și reabilitare psihomotorie.	Exercițiul	
S2. Scale de dezvoltare psihomotorie	Exercițiul Activitate individuală de analiză a documentelor școlare	
S3. Analiză de caz- tulburări psihomotorii în diferite patologii	Exercițiul Studiul de caz	
S4. Componente psihomotorii și tulburări psihomotorii	Exercițiul	
S5. Instrumente de evaluare a psihomotricității. Aplicații. Exerciții pentru organizarea spațială. Prezentare studiu de caz- reabilitare psihomotorie în disgrafie	Exercițiul Proiect grup Studiul de caz	
S6. Exerciții pentru educarea și reabilitarea schemei corporale, a orientării și structurării spațio- corporale, motricității, învățării gestuale. Aplicații pentru dispaxie.	Exercițiul Proiect grup	
S7. Exerciții pentru reabilitarea psihomotorie în dislexie (I). Ritmul și orientarea și structurarea temporală.	Exercițiul Proiect grup	
S8. Exerciții pentru reabilitarea psihomotorie în dislexie (II). Orientarea și structurarea spațială.	Exercițiul Proiect grup	
S9. Exerciții pentru reabilitarea psihomotorie în afazie, ADHD	Studiul de caz exercițiul	
S10. – S11 Aplicații ale programelor de educație psihomotorie	Exercițiul Studiul de caz	
S12. Prezentare proiecte de educație și reabilitare psihomotorie cu aplicații în terapia limbajului	Proiect	
S13. Prezentare proiecte de educație și reabilitare psihomotorie cu aplicații în terapia limbajului	Proiect	
Bibliografie <ul style="list-style-type: none"> • Bolduc, R. (1997). <i>Psychomotricite et pedagogie</i>. Quebec, CA: Les Editions Logiques. • Chauvel, D. și Lagoueyte, I. (2010). <i>Du graphisme a l'écriture</i>. Paris: Retz. • De Meure, A. și Staes, L. (1985). <i>Psychomotricite. Education et reeducation</i>. Belin • Lauzon, F., Godin, F. (2019). <i>L'éducation psychomotrice</i>. Presses de L'Université du Quebec. • Morgan, A. T., Murray, E., & Liégeois, F. J. (2018). Interventions for childhood apraxia of speech. The Cochrane database of systematic reviews, 5(5), CD006278. https://doi.org/10.1002/14651858.CD006278.pub3 • Mușu, I., Taflan, A., (1997). <i>Terapia educațională integrată</i>. București: Ed. Pro Humanitate. • Păunescu, C., și Mușu, I. (1997). <i>Recuperarea medico-pedagogică a copilului handicapat mintal</i>. București: Editura ProHumanitate 		

- Pennington, L., Parker, N. K., Kelly, H., & Miller, N. (2016). Speech therapy for children with dysarthria acquired before three years of age. The Cochrane database of systematic reviews, 7(7), CD006937. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD006937.pub3>
- Preda, V. (1997) (coord.). *Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți*. Cluj- Napoca: UBB.
- Programa școlară pentru disciplina Educație senzorială și psihomotorie, Învățământ special, Clasele pregătitoare – a IV-a, Dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, O.M.E nr. 3.702/2021 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial.
- Programa școlară pentru disciplina Formarea autonomiei personale, Învățământ special, Clasele pregătitoare – a IV-a, Dizabilități intelectuale ușoare și moderate, O.M.E nr. 3.702/2021 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial.
- Radu, I. D., Ulici, Ghe. (2003). *Evaluarea și educarea psihomotricității*. București: Editura Fundației Humanitas.
- Vlad, E. (1999). *Evaluarea în actul educațional – terapeutic*. București: Editura Pro Humanitate.
- Vršmaș, E. și Stănică, C. (1997). *Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice*. București: E.D.P.
- Wauters- Krings, F. (2014). *Psihomotricitate. Sprijin, prevenție, compensare*. Cluj- Napoca: Editura A.S.C.R.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	colocviu	70%
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în aplicații practice	portofoliu	30%
10.6 Standard minim de performanță			

- Minim 3,50 puncte la examenul scris din cele 7 puncte maxim posibile - Minim 5 puncte din nota finală (punctaj reunit: proiect și examen)

Data completării

26.09.2023

Semnătura titularului de curs

Lect. univ. dr. Carmen DAVID

Semnătura titularului de seminar

Dr. Daniela ROMILĂ

Data avizării în departament

27.09.2023

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Adrian Roșan